

Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto Tuusulan kunnantalon purkamishakemuksesta

Keski-Uudenmaan maakuntamuseolta on pyydetty lausuntoa Tuusulan kunnantalon purkamishakemuksesta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriperinnön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu esitettyjen dokumenttien perusteella siitä seuraavaa.

Hyrylän taajamassa, osoitteessa Hyryläntie 16 sijaitseva Tuusulan kunnantalo on arkkitehti Arto Sipisen (1936–2017) suunnittelema kolmikerroksinen, tasakattoinen virastotalo. 1980 valmistunut rakennus on teräsbetonirunkoinen ja julkisivuiltaan läheisen varuskunta-alueen perintöä kunnioittaen paikalla muurattua punatiiltä.

Arto Sipinen on yksi 1960-luvulla esiin murtautuneen arkkitehtisukupolvensa merkittävimpiä edustajia ja myös kansainvälisesti yksi tunnetuista suomalaisista arkkitehteistä. Hänen tunnetuimpiin töihinsä lukeutuu useita kunnan- ja kaupungintaloja sekä yliopisto- ja kulttuurirakennuksia, joista useimpien toimeksianto on tullut kilpailuvoiton seurauksena: Imatran (1970), Pieksämäen (1973) ja Raision (1981) kaupungintalot, Mäntsälän kunnantalo (1992), Jyväskylän yliopiston 1970-luvulta alkanut ja 2000-luvulle jatkunut rakennusvaihe, Imatran kulttuurikeskus (1986), Mikkelin konsertti- ja kongressitalo Mikaeli (1988), Espoon kulttuurikeskus (1989), Lahden aikuiskoulutuskeskus (1987) ja pääkirjasto (1990) sekä Kuusamon kulttuurikeskus (1996).

Myös Tuusulan kunnantalon toimeksiannon taustalla on kilpailuvoitto: Sipisen ehdotus ”Vaarojen saluuna” palkittiin parhaana vuonna 1977 järjestetyssä kutsukilpailussa. Tuusulan kunnantalo on Sipisen tuotannossa eräänlainen murroskauden työ ja vedenjakaja hänen arkkitehtuurissaan. Siinä on nähtävissä Sipiselle 1960- ja 70-luvuilla tyypillisen pelkistyneen ja konstruktivistisen rationalismin muuntuminen kohti 1980-luvulla kukoistukseen puhjennutta ekspressiivisempää ja etenkin rakennusvolyymien sommittelun osalta monimuotoisempaa lähestymistapaa. Rakennus on 1970–80-luvun vaihteen rakennusperintöä edustava laadukas kohde, ja Arto Sipisen tuotannon kokonaisuudessa merkittävä siirtymäkauden työ.

Postiosoite

Käyntiosoite

Puhelin

Faksi

Tilinumero

Y-tunnus

PL 17401

0201256-6

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmuseo/>

Kunnantalon keskeiset lähtökohdat olivat uudisrakennuksen sopeuttaminen läheisen Hyrylän varuskunta-alueen historialliseen punatiilirakentamiseen. Lisäksi kunnantalo muodostaa eräänlaisen porttirakennuksen, joka johdattaa jalankulkuraitin varuskunta-alueelta Hyrylän liikekeskustan halki ja kunnantalon läpi Tuusulanjoen uoman ja Tuusulanjärven rannan viheralueelle. Yhdessä kauppakeskuksen ja terveysaseman kanssa kunnantalo muodostaa Hyrylän keskustan identiteettirakennusten kokonaisuuden ja taa-jamakuvan kiintopisteen, jolla myös Tuusulan kulttuurihistoriallisen inventoinnin (2014) mukaan on paikallisella tasolla suuri arvo.

Lisäksi kunnantalolla on kulttuurihistoriallisia arvoja mm. julkisin varoin rakennettuna hallintorakennuksena ja kunnallisen itsehallinnon symbolina. Tuusulan kunnantalon rakentaminen liittyy kunnallishallinnon rakennusten voimakkaaseen rakennusbuumiin 1960-luvulta lähtien. Siten myös Uudellamaalla rakennettiin useita kaupungin- ja kunnantaloja 1970- ja 1980-luvuilla: mm. Espoo (1971), Kerava (1974), Järvenpää (1977), Hyvinkää (1978), Inkoo (1978) ja Kauniainen (1978). Näistä Hyvinkään kaupungintalo on purettu ja Espoossa päätös purkamisesta on tehty.

2012 toteutetun kuntoarvion (Raksystems Anticimex) mukaan kunnantalo on "kokonaisuutena edelleen tyydyttävässä kunnossa, mutta alkavalle 10 vuoden tarkastelujaksolle on tulossa jo suurempiakin peruskorjaushankkeita kiinteistön ikääntymisen vuoksi." Välittömästi korjattavia puutteita rakennuksessa on kuntoarvion mukaan vain muutamia. Ilmastointijärjestelmän peruskorjaus on suurin yksittäinen toimenpide, joka arvion 10-vuotissuunnitelmassa vaaditaan. Ehdotettujen korjaustarpeiden kokonaiskustannus 10-vuotisjaksolla (2012–2021) on 1 219 000€.

Työterveyslaitoksen toteuttamassa sisäilmastoselvityksessä (2015) mm. ulkoseinien lämmöneristeistä ja seinä rakenteista sekä kellarin alapohjan muovilaatasta ja -matosta on löydetty mikrobivaurioita. Lisäksi selvityksessä todettiin joitain yksittäisiä kosteusvaurioita. Yhteenvetona selvityksessä todetaan seuraavasti: "Terveydelle merkittävä vaaraa aiheuttava haitallinen altistuminen on nyt tehtyjen tutkimusten perusteella todennäköistä ainoastaan kellaritiloissa, ja sielläkin vain jos työskentely siellä on pidempi aikaista."

Postiosoite

Käyntiosoite

Puhelin

Faksi

Tilinumero

Y-tunnus

PL 17401

0201256-6

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmuseo/>

Tuusulan kunta on toteuttanut rakennuksesta myös työympäristösuunnitelman 2012 (Tilakonsultit TM2 Oy), jossa on hahmoteltu suuntaviivat tilojen toiminnalliseksi nykyaikaistamiseksi ja jonka perusteella kunnantalon olemassa olevat tilat on mahdollista muuttaa vastaamaan nykyisiä käytön tarpeita. Suunnittelussa on ollut mukana myös Arto Sipisen toimisto.

Purkamishakemuksen yhteydessä on esitetty seuraavat perustelut: *Rakennuksessa on todettu sisäilmaongelmia ja se on toiminnallisesti vanhentunut. Peruskorjauksesta laadittujen suunnitelmien ja tavoitehintalaskelmien mukaan korjausaste noussee uudisrakentamisen hintoihin.*

Purkamishakemuksen yhteydessä esitettyjen selvitysten valossa rakennus on peruskorjauksen tarpeessa, mutta vaadittavat toimenpiteet ovat normaaleja ikääntyneen rakennuksen kunnostustoimenpiteitä. Lisäksi 2012 toteutetun työympäristösuunnitelman perusteella toiminnalliset parannukset on mahdollista toteuttaa olemassa olevaan rakennukseen. Näillä perusteilla Keski-Uudenmaan maakuntamuseon näkemyksen mukaan esitetyt selvitykset eivät anna riittäviä perusteita rakennuksen purkamiselle.

Maakuntamuseo edellyttää, että jos kaupungintaloa ei tulla säilyttämään, tulee rakennuksesta laatia rakennushistoriaselvitys, jonka laatii ko. selvityksiin erikoistunut tekijä. Samalla rakennus tulee dokumentoiduksi ennen sen purkamista. Maakuntamuseo voi ohjata selvityksen tekoa.

5. maaliskuuta 2018

Petteri Kummala

Tutkija

Helsingin kaupunginmuseo - Keski-Uudenmaan maakuntamuseo / Kulttuuriympäristö

kulttuuri ja vapaa-aika

Helsingin kaupunki

Postiosoite

Käyntiosoite

Puhelin

Faksi

Tilinumero

Y-tunnus

PL 17401

0201256-6

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmuseo/>